

گولاله خەياتی:

بەداخەوێ زۆر جار پێوهری سەرەکی هەلبژاردنی کچان جوانی و ورووژاندنە

*** کە و چۆن هاتینە ئێو بواری هونەری؟**

-من سالانیکی زۆرە هاتومەتە ناو جیهانی هونەرییەوه، له سهرووی ۱۶ سالان بووم کاری فیلم و سینەمام هه‌بووه و له چەندین فیلم و زنجیره فیلم بەشدار بووم، بەلام هیشتا زۆر کارم ماوه که نەمکردوووه و هیشتا زۆریک له تواناکانم بەتایبەتی توانای دەنگم نەخستوتە بواری هونەرەوه و ئیستاش زور بە جێددی تر له جاران کار لەسەر توانای دەنگم دەکەم، هیواداریشم بەم زووانه کاری هونەری جوان له بواری گورانی و موسیقاییشکەش بکەم.

*** پیشکەوتنی تەکنەلۆجیاو بوونی نامێرەکانی**

**بینراو و بیستراو، تا چەند کاریگەری هەبۆوه
لەسەر کاری نوێنەکان لە کوردستان؟**

- بێگومان تەکنەلۆجیا پێویستییهکی گرنگه بۆ گەشەیی هونەر و کوردستانیش بەدەر نییه لەم بنه‌مایه و هەرچەندە تەکنەلۆجیا پێشکەوتوتر بخرێتە سەر توانا بە پێتەکانی کورد هونەر لای ئەم نەتەوه جوان پەرستە زۆرتەر و زۆرتەر گەشە دەکات.

*** دەرھێنەر و بەرھەمھێنەرانی سینەما**

**چ پێوڕێکیان هەیه بۆ هەلبژاردنی کچە
نەکتەرەکان و پێدانی رۆڵ پێیان؟**

- ئەمە پرسیاریکی زۆر گرنگه و لەوانەشە ئەم پرسیارە لەووه دروست بوییت که دەرھێنەرانی کورد زۆر جار بۆ هەلبژاردنی کچان پێوڕەکانیان بەرتەسک و هەلەیه و هەلەکش لەوهدایه که پێوهری سەرەکیان جوانی و ناستی وروژنەری کچانە، بەلام هونەر و بەتایبەتی سینەما ژیانە و له ژیاندا هەموو جۆرە کچیک

زۆر له كچانى رۆژهلاتى كوردستان ماوهى چەند سالێكە
له بواری هونەرى له باشوورى كوردستان كار دەكەن
و زۆریشیان توانیویانە رۆلى سەرەكى ببینن
له چەندین فیلمدا و تییدا سەرکەوتوو بوون،
گولاش خەياتى يەكێكە لەو ئافرەتانه كه
له بواری نواندندا كار دەكات و بەشدارى
له ژمارەیهك كارى هونەرىدا كردووه، بۆ
باسكردى ناستى هونەرى و بەشدارى
كچانى رۆژهلاتى كوردستان له
باشوور، ئەم دیمانەیهمان له گەل ئەنجام
دا و بەم شێوەیە وەلامى پرسیارەكانى
گولاشى دایەوه.

پۆبلیستى پێیەتى، من لیڤووه بۆ هەموو لایەك دەلێم كه
ورووژاندىن توانایە و نە تەنها بەستراوتەوه بە لەشەوه،
بەلكو زیاتر لەوه بەستراوتەوه بە تیگەیشتنى كچان له
ژيان، ئەمەش بە خالىكى پۆزەتیقى كچانى رۆژهلاتە
كه له پال جەستەى جوانى كچى كورد تیگەیشتنىكى
قوولیان بۆ ژيان له گەل كور پەیدا كردووه كه شوخ و
شەنگ و ورووژینەر دەرکەون.

*** لیڤو لەوى گۆببىستى ئەوه دەبین له هەندىك كچه
ئەكتەر كه نامادەن هەر رۆلێك ئەنجام بەدىن له پێنار
هونەر و سەرکەوتنى هونەر، ئەم بارەیهوه تۆ چى دەلێی
و تا چەند نامادەى قوربانى بەدى له پێنار هونەردا؟**

- خەلكى ئێمە بە گشتى زۆر پۆبلیستى بە گەشەكردنى
فەرەنگى یەكتەر قەبول كردن هەیه كه تەنها یەكتەر
قبول كردنى ئەزادى و ئایینى نییه، بەلكو یەكتەر قەبول
كردنى هەموو چینهكان و بەتایبەتى پەراویز خراوەكانى
كۆمەلگەیه، دەبێ ئەم بنەمایە قبول بكەین كه كەس
و هكو من نییه و جیهان بەمەوه جوانە، من مافى
دادوهرى كردم لەسەر كەس نییه، بۆیه له كۆمەلگەدا
خۆشهویستى، چەندین دیاردە هەیه كه باس ناکرێن
بە هۆى دابونەرتى كۆمەلایەتییهوه، بەلام، پۆبلیستە
كۆمەلگا بە چاوى كراوه سەیری بكات و قەبولیان بكات
سینەما و هونەر بەرپرسیارێتى لەم بواره له ئەستۆدایە
بێگۆمان بۆ رۆلگیران لەم بوارانە پۆبلیستمان بە ئەكتەرى
گونجاوه، له سینەما پۆبلیستمان بە هەموو جۆره كچێك
دەبێت كه بتوانن رۆله جۆراوجۆرهكانى ناو فیلمێك
پربكەنەوه، ئەو كەسەى ئەم رۆله هونەرییانە دەبێت،
ناییت بە قوربانى سەیر بكریت، بەلكو هونەرمەندىكى
بەتوانا و جیبى ریزه، ئەگەر ئەمە بە قوربانیدان بزانین
هونەرمەن گەشەى پۆبلیست ناكات، ئەو هونەرمەندەى
ئەو رۆلانه دەبێت كه لای كۆمەلگە تابۆیه بە راستى
هونەرمەندە وه بەتوانایە هیوادارم هەموومان بەو توانایە
بگەین و ئەم رۆلانه ببینن.

هەیه بۆیه له سینەمای كوردیش هەموو جۆره ژنیك
دەبێت بوونى هەبێت.

*** بەشێكى زۆر له كچانى رۆژهلات سەرقالى كارى
نواندن له كوردستان ئەمە بۆچى دەگەرێتەوه؟**

- كچانى رۆژهلات زۆر بەتوانان و ئارەزوو و خواستىكى
زۆریان بۆ نواندن هەیه، دیاره دەرڤەتى گونجاویان
له رۆژهلاتى كوردستان لەبەردەست نییه و زۆریان
نزیكتیڤین و فەرەنگ بەنەوان بۆ بە كارخستنى
تواناكانیان هەرێمى كوردستان دەبێت، بۆیه رو دەكەنە ئەم
هەرێمە، بەلام پرسیارەكه ئەوهیه تاجەندە ئەم كچانە بە
خواستەكانیان دەگەن و تا چەند بوار رەخساوه كه ئەم
كچانە سەرقالى هونەر بن كه هیوايان پى بەستوووه و
بۆى هاتوون. من پێم وایه كاربەدەستان هونەرى ئەم
هەرێمە و خەلكى ئەم هەرێمە دەبێت بە چاوى ریز و بە
باوەشى كراوهى كوردەوارى پێشوازی لەم كچانە بكات
كه بۆنى كوردەوارى و مافى كوردایەتى وای كردووه
روو لەم هەرێمە بكەن.

*** تاجەند رازى له كارى كچه ئەكتەرەكانى
رۆژهلاتى كوردستان ئەوانەى له هەرێمى كوردستان
سەرقالى كارى هونەرىڤ؟**

- زۆرێك له كچانى رۆژهلات توانیویانە جێگە و
پێگەى باش له ناو هونەر و بەتایبەتى تیڤییهكانى
هەرێمى كوردستان بدۆزنەوه، بەلام من پێم وایه
هیشتا توانای كچانى رۆژهلات بە تەواوى سوودى
لیڤو نەگیراوه و ئەگەر دەرڤەتیبان بۆ پرەخسێت زیاتر
لەمەى ئیستا گەشە دەكەن، هیوادارم هونەرى كوردى
سنوورەكانى رۆژهلات و رۆژئاوا و باكور و باشوورى
تیدا نەبێت و بەپێى توانا بایهخ بە كچان بدریت.

*** بۆچى كه باسى رۆلى ورووژاندىن دەكرێ، باس له
كچه ئەكتەرەكانى رۆژهلاتى كوردستان دەكرێ؟**

- ئەم پرسیارە زۆر زۆر گرنگە، ورووژاندىن، یا باشتەر
بلیڤن توانای ورووژاندىن توانایەكه كه ژيان و هونەر

**هیشتا زۆرىك له تواناكانم
بەتایبەتى توانای دەنگم
نەخستوتە بواری هونەرەوه و
ئیستاش زور بە جیددى تر له
جاران كار لەسەر توانای دەنگم
دەكەم**

وہ سہن ئیسما عیل:
 وازم لہ ہونہر
 نہ ہیٹناوہ کہ میٹک
 دوورکہ وتوومہ تہ وہ

هونەر بېھنئىت، بەلام ئەم ھەلالانە راست نىن و تا ئىستا پىرام ئەداوہ لە هونەر دور بکەومەوہ.
 ۋەسەن ھەر سەبارەت بەم دەنگۆیە دەلىق: بەشیک لە ھەوادارنم کە بە پىرىستى دەزاتم سوپاسیان بکەم، داویان کرد بەردەوام بەم لە کارى هونەرى بۆ خزمەتکردنى هونەرى کوردى، لە بەرامبەردا ھەندىک کەسى دیکەش کە ديسان سوپاسیان دەکەم، داویان کرد کە واز لە کارى بەپىتم و لىق دوربکەومەوہ باشترە، منىش لىقوہ پىیان دەلپم من بەردەوام و ھەول دەدم نەوہیکى نوى لە هونەرمەندانى کوردستان پىچ بگىيىتم کە منىش بەشیکم لىيان، راستە ھەندىک کەس ھەرەشەيان لىکردووم و بارودۆخى کوردستان بە گشتى و هونەر ناچىگىر و خراپە، بەلام من بە ھىچ شىوہىک واز لە هونەر ناھىتم، بەلام بە ھۆى بارودۆخى هونەرى کوردى پىتم باشە بۆ ماوہىک بە شىوہىکى کاتى دور بکەومەوہ.

ماوہىک بەر لە ئىستا لە تۆرە کۆمەلایەتییەکان ھەوالى ئەوہ بلاوکرايوہ کە خانمە گۆرانىيىژ و ئەکتەرى رۆژنارای کوردستان ۋەسەن ئىسماعىل پىرپارى داوہ بە پەكجارى واز لە کارى هونەرى بېھنئىت، ئەمەشى بۆ کەش و ھەوالى هونەرى کوردى و نەبوونى دادپەرورى گەپاندەوہ.
 ۋەسەن کە ئىستا لەگەل خانەوادەکەى نىشتەجى شارى ئەستەنبولە لە لىدانىکىدا بۆ گولان ئەم ھەوالەى رەتکردوہ و بە دور لە راستى ۋەسەنى کرد و گوتى: منىش بەم دوایە گۆپىستى ئەو ھەوالە بووم و ژمارىەک لە ھەوادارانم پىوہندىيان پىتوہ کردم بۆ دلنیا بوون لە راستى ئەمە ھەوالە، ئەنەت ھەندىکىيان پىيان راگىيانلەوم کە لەلایەن داعشەوہ ھەرەشەم لىکراوہ و ھەندىکىشىيان ئەويان بلاوکردبووہ کە ۋەسەن لە بارودۆخى ئىستای کوردستان و ئەو شەپانەى لە پارچەکانى کوردستان ھەبە پىزار بووہ بۆیە پىرپارىداوہ واز لە

ئەنوشکا بۆ سەلمان خان: داواى لىبووردن بکە

بەم دوایە ئەکتەرى ناسراوى ھىندى سەلمان خان سەبارەت بە دوایىن فىلمى خۆى کە بە ناوى (سولتانە) لىدانىكى سەبرى راگەياند، کاتىک وتى: مەشقەکانى تۆمار کردنى دىمەنەکانى فىلمى (سولتان) زۆر ماندووى کردم، بە جۆرک و ھەستەم دەکرد وەك ئافرەتک وام کە دەستدرىژى سىكىس کرايتتە سەر. ئەم لىدانە بووہ ھۆى توورەبوونى بەشیکى زۆر لە ئافرەتە ھونەرمەندەکانى بۆلېوڈ و رەخنەبەکى زۆرىيان لە سەلمان خان گرت، پەكىک لەوانە خانمە ئەکتەر ئەنوشکا شارما بوو کاتىک وتى: ھەر پەكمان بەرپرسىيان بەرامبەر بەو قسانەى دىيانکەين، بۆیە پىوہستە ئاگادارى قسەکانمان بىن، من پىوہندىبەکى زۆرم لەگەل سەلمان خان نىبە بۆ ئەوہى ئامۆزگارى بکەم و پىق بلىم داواى لىبووردن لە جەماوہر بکە.

شایەنى باسە تا ئىستا نە سەلمان خان نە ھىچ کەسنىک بەشدار بوو لە فىلمەکە ھىچ لىدانىکىيان ئەداوہ سەبارەت بەم رەخنانە و خۆيان بە دور گرتوہ.

ئەلىسا و غادە باس لە کودەتاکەى تورکيا دەکەن

کودەتا سەرنەکەوتووەکەى تورکيا کاردانەوہىکى زۆرى لەسەر ئاستى جىھان ھەبوو، لىکدانەوہ و کاردانەوہى جىاجىاشى لەسەر ئاست و چىنە جىاوازەکان بە داواى خۆيدا ھىنا، لەوانەش ھونەرمەندان بەتايبەتى ھونەرمەندە عەرەبەکان.

ئەستىرەى سىنەماى مىسرى داواى کۆتايىھاتنى کودەتاکە پەيامىکى پىرۆزبایى و پشتگىرى ئاراستەى عەبدولفەتاح سىسى سەرۆکى مىسر کرد و تىیدا دەلىق: خوا بۆ ئىمەت بەلىق، ئەوہندە بەسە کە سوپاکەت پشتگىرىت لىدەکات و تۆ و ولات و مىللەتەکەت دەپارىزى، ھەر ئەوہشە وایکردوہ کە ھەموو جىھان حىسابت بۆ بکات. لەلایەن خۆیەوہ خانمە گۆرانىيىژى لوبنانى دەربارەى کودەتاکەى تورکيا دەلىق: ئەوہى لە تورکيا روویدا، پىوہستە بخویندرىت و شروڤەى وردى بۆ بکرىت، چۆن گەلى تورکيا پشتگىرى سەرکردەکانى کرد و دژى سوپا ۋەستايەوہ و ولاتى لە رووخان رزگار کرد، ئەمە کارىکى گەورەبە.

سيزارا مۆنتانا:

سینه‌مای کوردی هه‌نگاوی باشی ناوه

سینەما و شانۆ لە ولاتانی رۆژھەلاتی ئەوروپا گرنگییەکی زۆری پێدەدرێ، بەتایبەتی لە رووی ئەکادیمیە، بۆیە بەردەوام بە دەیان ئەکتەری بوارە جیاجیاکانی هونەر پێدەگەن و سەرقالی کاری هونەرن. سیزارا مۆتانا یەکیەکە لەو کچە ئەکتەرە سەرکەوتوانەکانی ئەو کۆتایی خۆپێندنی شانۆ و سینەمایە لە زانکۆی نیشتمانی لە بوخارستی پایتەختی رۆمانیا و جگە لە نواندن پیاو و فلوت دەژەنیت و سەماکاریکی بەتواناشە لە سەمای رۆژھەلاتی، لە دەرفەتێکدا چەند پرسیارێکمان ئاراستەتی کرد، ئەویش بەم شێوەیە وەلامی گولانی دا.بەو.

● **دەرباری هونەر لە رۆژھەلاتی ئەوروپا رات چییە؟**
 - هونەر لە رۆژھەلاتی ئەوروپا ئاوتتەبەکی جوان و کاملە و جوانی و تایبەتمەندییە باشەکان، لە هەمان کاتدا ئەو کێشە و گرفتەکان دەخاتە روو کە لەو ولاتانەدا هەن، من تووشی سەرسۆرمان دەبم لە کاتی بینینی فیلمی ئەو ولاتانە ئاشنای کەلتور و میژوو و توانای هەر یەکیەکە لەو ولاتانە دەبم، چونکە هەریەکەیان چیرۆکیکی تایبەتیان کە پێویستە لێی بکۆڵێنەو.

● **ئایا سینەمای ئەوروپای بە گشتی دەتوانێت رکابەری ھۆلیوود بکات؟**
 - من پێموا نییە بتوانین رکابەریتی بکەن، چونکە سینەمای هەر ولاتێکی تایبەتمەندی و چیرۆکی خۆی هەیە کە پێویستە لەسەر ئاستی جیهان بناسرێت، هەر یە کمان ئەزمونی خۆی هەیە کە لە فیلمەکاندا دەبینین و پێویستە لێی فیژ ببن، چونکە رەنگدانەوی ژبانی ئەوانە، رکابەریتی لای من زۆر گرنگ نییە، گرنگ ئەوێە هەر میلیەتیک بتوانێت پەیامەکی خۆی بگەیەنێت.

● **نەپنی سەرکەوتنی ھۆلیوود لە چیدا؟**
 - وەک پێشتر گوتم رکابەریتی زۆر گرنگ نییە، فیلم ھۆکاریکە بۆ گەیانندی وزە و ھەستەکان، ئەگەر خەلک ھەستی بەو کرد کە لەم چیرۆکەدا خۆی دەبینیتەو کە ئەمەش مانایەکی سەرەکی فیلمە ئەوا فیلمە کە سەرکەوتوو دەبێت، سەرەپای ئەمەش لە رینگای ئەم فیلمەوە بتوانرێت شتێک لە جیهان بگۆرێت و وایان لێبکات بە شێوەیەکی ئەوێتی ھەلسۆکەوت بکەن لە نیو کۆمەلگادا ئەو کات دەتوانین بلین ئەم فیلمە سەرکەوتوو بوو.

● **ئایا هیچ جیاوازییەکی سەرەکی لە نێوان ھۆلیوود و سینەمای ئەوروپای هەیە؟**
 - من هیچ جیاوازییەکی سەرەکی لە نێوانیاندا نابینم، بەلگو تەنیا ئامرازێ گواستنەو و گێرانیەو چیرۆکەکیان جیاوازیی هەیە، ھەر وھا رەنگە ھەموو پێداویستیەکان وەک یەک بەردەست نەبێت بۆ ئەوێ مەبەستت وەکو پێویست بگەییەنیت، جیاوازیی هەیە لە چەندایەتی ئەو بەرھەمانە پێشکەش دەکری و ئەو شوێنەکانی تێیدا نمایش دەکری، ئەمەش کاریگەری دەبێت لەسەر چوونی جەماوەر بۆ ھۆلەکانی سینەما، چونکە ھەر کەسێک حەز لە جوێە فیلمیک دەکات.

● **ئایا ھەر جیاوازییەکی سەرەکی لە نێوان ھۆلیوود و سینەمای ئەوروپای هەیە؟**
 - من ھەر جیاوازییەکی سەرەکی لە نێوانیاندا نابینم، بەلگو تەنیا ئامرازێ گواستنەو و گێرانیەو چیرۆکەکیان جیاوازیی هەیە، ھەر وھا رەنگە ھەموو پێداویستیەکان وەک یەک بەردەست نەبێت بۆ ئەوێ مەبەستت وەکو پێویست بگەییەنیت، جیاوازیی هەیە لە چەندایەتی ئەو بەرھەمانە پێشکەش دەکری و ئەو شوێنەکانی تێیدا نمایش دەکری، ئەمەش کاریگەری دەبێت لەسەر چوونی جەماوەر بۆ ھۆلەکانی سینەما، چونکە ھەر کەسێک حەز لە جوێە فیلمیک دەکات.

● **ئێمە چۆن دەتوانین سوود لە ئەزمونی سینەمای گەلان وەرگیرین؟**
 - بۆ ئێوەی کورد و بۆ ئێمەش گرنگە سوود لە سینەمای ھەموو جیهان وەرگیرین، بەتایبەتی ئەوانەکانی لێمانەو نزیکن، ئێمە رۆمانی پێویستە سوود لە سینەمای ئەوروپا وەرگیرین، چونکە لە زۆر رووێ لێمان نزیکە و لەگەڵی دەژین، بۆیە پێویستە زیاتر ئاشنای ببن.

من حەز دەکەم سینەمای گەلان زیاتر بە رووی جیھاندا کراوێت و پێشەسازی سینەما بکریتە ھۆکاریک بۆ ناساندنی زیاتری گەلان و نزیک کردنەوھیان

بۆ ئێوەی کورد و بۆ ئێمەش گرنگە سوود لە سینەمای ھەموو جیھان وەرگیرین، بەتایبەتی ئەوانەکانی لێمانەو نزیکن